

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Misericordes misericordiam consequi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

licet milies peccauerit, coronat, & victorem promulgat. Propertij versus est.

Propert lib. 3.

Haud vllas portabis opes, Acherontis ad vndas,

Nudus ad infernas, stulte, vehere rates.

Quam vellent res suas secum tollere diuites cum moriuntur? Sed, præter vilem pannum, aut vestes exiguas, mox à putredine atque vermibus consumendas, nihil hinc secum auferre sinuntur; nec, si hnerentur, prodesse. Est tamen vnus ille modus, quo, quidquid volunt, vtiliter possunt, per manus pauperum, ad cælestes thesauros transmittere, si quidem egentibus non pigeat committere.

S. Cyprian.
tract. de opere & eleemosyna.
Ribaden. in vita S. Catharinæ.

Patrimonium Deo creditum, ait S. Cyprianus, *nec fiscus inuadit, nec calumnia aliqua forensis euerit. In tuto hereditas ponitur, qua Deo custode seruatur.* Quo pacto Ribadeneira scribit, S. Catharinæ Senensi aliquando Christum apparuisse, ei que crucem argenteam exhibuisse (quam illa, cum aliud ad manum non haberet, pauperi dederat) atque adiecisse, se illam olim in extremo iudicij die toti mundo ostensurum. Vsq̄ue adeò non perdita illa erat, sed seruata. Quemadmodum illa eleemosyna, quam D. Gregorius refert, à pia quadam muliere datam. Illa enim, cum duobus martyribus, peregrino habitu apparentibus stipem pro more suo porrexisset, ingratarum actionem hæc ab eis verba audiuit: *Tu nobis modo opitularis, tibi nos extremo & periculosissimo die opitulabimur.* Ita non modò beati sunt pauperes, quoniam ipsorum est regnum calorum, sed etiam quoniam ad illud alios quoque possunt promouere: immò & illi sunt beati, qui pecuniam, cibos, vestes, alia que dant pauperibus, quia vsuram vberem atque honestam exercent. Nempe *terrena omnia, qua seruando amittimus, largiendo seruamus*, ait D. Gregorius.

Psal. 75.

V.

S. Augustin.
hom. 13. libri
50. Homiliar.

Præclare id docet etiam D. Augustinus in hunc modum diuites alloquens: *Mundum præstat Deus pauperi, præstat & diuiti. Numquid quia diues est, duos ventres impleturus est? Attendite, & videte, quoniam de datis Dei pauperes saturati dormiunt. Qui pascit vos, pascit illos per vos. Ergo non ametur pecunia, sed si iam habent hoc inde fiat. Diuites, qui illam habetis, estote. Sed unde diuites? In operibus bonis; facile, inquit, tribuant, communicent. Hic iam auaritia contrahit se, quando audit, facile tribuant, communicent; velut aqua frigidâ perfunditur, rigescit, stringit sinum, & dicit: non perdo labores meos. Infelix per-*

lix perdere vis labores tuos. Ecce morieris, & qui nihil huc attulisti, nihil hinc potes auferre. Cum nihil abstuleris, nonne perdidisti omnes labores tuos? Audi ergo consilium DEI: nolo terrearis, quia dixit: facile tribuant, communicent. Audi & quod sequitur, expecta, noli contra me claudere ostium, nec aditum cordis tui, expecta. Vis nosse, facile tribuant, communicent, quia non perdes, & hoc solum non perdes: The-saurizent, inquit, sibi fundamentum bonum in futuro, ut apprehendant veram vitam, ista ergo qua te delectat, falsa vita est, quasi in somnis hic viuas. Si quasi in somnis hic viuas, euigilaturus es, quando morieris, & nihil habes in manibus tuis inuenire. Quomodo si mendiculus dormiat, & in somnis illi veniat hereditas, nihil illo felicius, antequam surgat. Videt se in somnis tractare manibus vestes egregias, pretiosa vasa, aurea, & argentea, intrare in amoenissima, & amplissima pradia, obsequi sibi magnas familias: euigilat, & plorat. Et quomodo vigilans accusat hominem, qui illum expoliavit, sic illum accusat, qui illum excitauit. Apertissime hinc locutus est psalmus: Dormierunt, inquit, somnum suum, & nihil inueniunt omnes viri diuitiarum in manibus suis, posteaquam finierunt somnum suum. Quia ergo nihil attulisti, nihil hinc ablaturus es. Mitte sursum, quod inuenisti, & non perditurus es. Da Christo, Christus enim hic voluit accipere. Da Christo, & perdis? non perdis. Si commendas seruo tuo, quod acquisuisti, & non perdis, commendas Domino tuo, & perdis? si commendas seruo tuo, quod acquisuisti, & non perdis, perdes si commendas Domino tuo, quod accepisti ab ipso Domino tuo? Egere hic voluit CHRISTVS, sed propter nos. Omnes pauperes, quos videtis, potuit illos Christus pascere, quomodo per cornum Eliam paut; tamen & ipsi Elia subtraxit cornum, ut a vidua pasceret, non Helia praestitit, sed vidua. Quando ergo Deus pauperes facit, quia ipse non vult, ut ipsi habeant, quando facit pauperes, probat diuites. Sic enim scriptum est; pauper & diues occurrerunt sibi. Ubi sibi occurrerunt? In hac vita. Natus est ille, natus est ille. Inueniunt se, occurrerunt sibi. Et quid? fecit autem ambos Dominus. Diuitem, unde pauperem adiuuaret; pauperem, unde diuitem probaret. Pro viribus suis unusquisque, faciat. Non sic faciat, ut ipse patiat angustias. Non hoc dicimus. Superflua tua necessaria sunt alijs. Audistis modo cum Euangelium legeretur: Quicumque dederit calicem aquae frigidae, uni ex minimis meis propter me, non perdet mercedem suam. Regnum calorum venale proposuit.

Q

proposuit.

proposuit, & pretium eius calicem aqua frigida esse uoluit. Sed quando est pauper qui facit eleemosynam, tunc debent eleemosyna eius esse calix aqua frigida. Qui plus habet, plus faciat. Vidua illa de duobus minutis fecit, Zacchaeus dimidium rerum suarum dedit, & ad reddendas fraudes suas, aliud dimidium reseruauit. Eleemosyna illis profunt qui uitam mutauerunt. Das enim Christo egenti, ut peccata tua redimas praeuicta. Nam si ideo illi das, ut liceat tibi semper impune peccare, non Christum pascis, sed iudicem corrumpere conaris: ergo ad hoc facite eleemosynas, ut uestra orationes exaudiantur, & adiuet uos DEVS ad uitam in melius commutandam. Et qui commutatis eandem uitam, in melius commutate, ut per eleemosynas & orationes deleantur mala uestra praeuicta, & futura bona ueniant sempiterna.

VI.

Quis unquam diues tantam habuit potentiam, quis auctoritatem tantam? Pauperi das, & Deus accipit. Immo & pauperi tibi caelum aperit, teque recipit. Recipere in caelum Dei est, sed adeo illi chari sunt pauperes, ut hanc iurisdictionem suam uelit cum illis habere communem. Hanc illorum potestatem quia agnoscunt Principes & Reges, ideo tantis eos sibi largitionibus deuinciunt, sibi que amicos reddere student, ut ab eis in aeterna tabernacula recipiantur. Placilla Theodosij Imper. uxor, teste Theodoro, pauperes & infirmos sua manu fouebat; cum autem quidam uellent illam ab hoc opere auocare, dixit: *Aurum distribuere docet Imperatorem: ego autem pro ipso Imperio, ei qui id ipsum dedit, operam hanc offerre debeo.* S. Augustinus, teste Possidonio, uasa Dominica, ob captiuos, & alios egentes frangi iussit, & in eos dispensari: & si quando Ecclesiae pecunia deesset, populo denuntiabat, non habere se, quod in pauperes erogaret. Acacius Amida Episcopus, apud Socratem, ut pauperes Persas captiuos, numero septies mille redimeret, uasa sacra uendit, dicens suis clericis: *Deus noster neq. lancibus, neq. poculis eget; quare conuenit hac in militibus afflictos dispensari.* Et Theophilus, apud Sozomenum: *Præstat, inquit, agrotorum corpora, qua uerius Dei templa sunt, restaurare, quam lapidea adificare; quanto magis, quam profana palatia, theatra, sphaeristeria, marmorea equorum stabula?*

VII.

D. Augustino consonat Lactantius, simul etiam inanem. *quemdam metum geromet ab ijs, quos sollicitudo incurrendae paupertatis*

Theodor. l. 5.
hist. c. 18.

Possidon. in
uit. S. Augu-
stin. c. 24.

Socrates l. 8.
cap. 21.

Sozomen l. 8.
cap. 12.

Lactant. l. 6.